

Σχέδιο δράσης για τους τρόπους διασφάλισης της πλήρους, ισότιμης και ουσιαστικής συμμετοχής των γυναικών στη διαδικασία διευθέτησης/ μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης

Συστάσεις της Τεχνικής Επιτροπής για την Ισότητα των Φύλων προς τους ηγέτες, σε ανταπόκριση του αιτήματος που διατύπωσε το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στο ψήφισμα 2587 (2021)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ακόλουθο σχέδιο συστάσεων υποβάλλεται στον Ελληνοκύπριο ηγέτη κ. Νίκο Αναστασιάδη και στον Τουρκοκύπριο ηγέτη, κ. Ersin Tatar, σε απάντηση της έκκλησης του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στο ψήφισμα 2587 (2021), το οποίο «καλεί τους ηγέτες και των δύο πλευρών να υποβάλουν στον Γενικό Γραμματέα έως τις 15 Δεκεμβρίου 2021 σχέδιο δράσης, σε συντονισμό με την Τεχνική Επιτροπή για την Ισότητα των Φύλων, για την αύξηση της πλήρους, ισότιμης και ουσιαστικής συμμετοχής των γυναικών στις ειρηνευτικές συνομιλίες και για την παροχή άμεσης στήριξης και ενθάρρυνσης στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για την ενίσχυση των διακοινοτικών επαφών και της οικοδόμησης εμπιστοσύνης»¹.

Σε απάντηση της έκκλησης αυτής, το παρόν σχέδιο δράσης επιδιώκει να απαντήσει σε τρία βασικά ερωτήματα:

- A) Πώς μπορεί να διασφαλιστεί η πλήρης και ουσιαστική εκπροσώπηση των γυναικών στη διαδικασία διευθέτησης/σε μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης;
- B) Πώς μπορεί να υπάρξει συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των γυναικείων οργανώσεων, για να συγκεντρωθούν οι απόψεις τους σε μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης/στη διαδικασία διευθέτησης;
- Γ) Πώς μπορεί να συμπεριληφθεί η διάσταση του φύλου στη διαδικασία διευθέτησης/σε μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης;

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Το σχέδιο ακολουθεί τους πέντε προανατολισμένους στο μέλλον στόχους του Γενικού Γραμματέα για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια για την επόμενη δεκαετία, οι οποίοι απαιτούν «ριζική αλλαγή στη συμμετοχή των γυναικών στις ειρηνευτικές προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών»², προκειμένου να διασφαλιστεί ότι «οι γυναίκες συμμετέχουν πλήρως ως ισότιμοι εταίροι στην ειρήνη, και από τα πρώτα στάδια κάθε ειρηνευτικής και πολιτικής διαδικασίας που υποστηρίζουν τα Ηνωμένα Έθνη».³ Το προσχέδιο εξετάζει περαιτέρω την έκκληση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης/τη διαδικασία διευθέτησης και την ανάγκη «να εξασφαλιστεί η συμμετοχή τουλάχιστον 30 τοις εκατό των γυναικών στις μελλοντικές αντιπροσωπείες»⁴. Βασίζεται επίσης στις αρχές που περιλαμβάνονται στο ψήφισμα 1325 (2000) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τις Γυναίκες, την Ειρήνη και την Ασφάλεια, καθώς και στα σχετικά ψηφίσματα, τα οποία αναγνωρίζουν ότι η ενεργός και ουσιαστική συμμετοχή και η ηγεσία των γυναικών είναι ουσιαστικής σημασίας για την οικοδόμηση της ειρήνης στην Κύπρο και θα συμβάλουν στη βιωσιμότητα κάθε μελλοντικής διευθέτησης.⁵ Για τον σκοπό αυτό, η Τεχνική Επιτροπή για την Ισότητα των Φύλων βασίζει επίσης τις συστάσεις της στο αυξανόμενο σύνολο αποδεικτικών στοιχείων που καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η συμμετοχή των γυναικών στην ειρήνη και τις πολιτικές διαδικασίες συμβάλλει σημαντικά τόσο στην επίτευξη όσο και στη διατήρηση μιας συνολικής διευθέτησης⁶.

Η Τεχνική Επιτροπή για την Ισότητα των Φύλων αναγνωρίζει περαιτέρω ότι εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια στη συμμετοχή των γυναικών και πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα και ως αναπόσπαστο μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας για τη διασφάλιση της ισότητας των φύλων. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών κάλεσε τους ηγέτες «να διερευνήσουν τρόπους για να εξασφαλιστεί η πλήρης, ισότιμη και ουσιαστική

¹ S/RES/2587 (2021)

² S/2019/800/946

³ S/2019/800/946

⁴ S/RES/2587 (2021)

⁵ S/RES/2587 (2021)· S/RES/2561 (2021)· S/RES/2537 (2020)· S/RES/2506 (2020)· S/RES/2483 (2019)· S/RES/2453 (2019)

⁶ Μια παγκόσμια μελέτη σχετικά με την εφαρμογή του ψηφίσματος 1325 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, <https://wps.unwomen.org/participation/#:~:text=Women%E2%80%99s%20participation%20increases%20the%20probability%20of%20a%20peace,probability%20of%20a%20peace%20agreement%20lasting%2015%20years.>

συμμετοχή των γυναικών και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε μια πιθανή συνέχιση των διαπραγματεύσεων»⁷, οι συστάσεις βασίζονται στη Σύμβαση για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών (CEDAW). Για τον σκοπό αυτό, οι συστάσεις καθοδηγούνται από την αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου και την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι ο αντίκτυπος στους άνδρες και τις γυναίκες, τα αγόρια και τα κορίτσια λαμβάνεται υπόψη καθ' όλη τη διάρκεια μιας μελλοντικής διαδικασίας διευθέτησης/της διαδικασίας διευθέτησης, επισημαίνοντας τη σημασία των μέτρων αντιμετώπισης τόσο των άμεσων όσο και των έμμεσων μορφών διακρίσεων.

Τέλος, το σχέδιο δράσης επιδιώκει να στηρίξει τις επαφές και τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων γυναικών και των νέων, στη διαδικασία διευθέτησης/σε μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης, με στόχο την επίτευξη «διαρκούς, συνολικής και δίκαιης διευθέτησης στην Κύπρο»⁸/μιας αμοιβαία αποδεκτής συνολικής και βιώσιμης διευθέτησης στην Κύπρο. Επιδιώκει επίσης να προτείνει τρόπους ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τα οφέλη μιας μελλοντικής λύσης, αυξάνοντας το επίπεδο κατανόησης, συνεργασίας και αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των Τουρκοκυπρίων και των Ελληνοκυπρίων⁹.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

A. Πώς μπορεί να διασφαλιστεί η πλήρης και ουσιαστική εκπροσώπηση των γυναικών στη διαδικασία διευθέτησης/σε μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης;

1. Σύμφωνα με το ψήφισμα 2587 (2021) του Συμβουλίου Ασφαλείας, όλες οι αντιπροσωπεΐες που συμμετέχουν στις συνεδριάσεις που οδηγούν στη διαδικασία διευθέτησης/σε μια μελλοντική διαδικασία διευθέτησης, καθώς και συμμετέχουν στη διαδικασία διευθέτησης/ σε μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης, δεν θα περιλαμβάνουν πέραν των δύο τρίτων από οποιοδήποτε φύλο.
2. Ο διορισμός των συμπροέδρων και των μελών των ομάδων εργασίας και των τεχνικών επιτροπών που υποστηρίζουν μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης/τη διαδικασία διευθέτησης, ακολουθεί την ίδια αρχή που δεν υπερβαίνει τα δύο τρίτα οποιουδήποτε φύλου.

B. Πώς μπορεί να υπάρξει συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των γυναικείων οργανώσεων, για να συγκεντρωθούν οι απόψεις τους στη διαδικασία διευθέτησης/σε μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης;

3. Η Τεχνική Επιτροπή για την Ισότητα των Φύλων θα πρέπει, πριν και καθ' όλη τη διάρκεια μιας αναμενόμενης διαδικασίας διευθέτησης/ της διαδικασίας διευθέτησης, να συνεργάζεται τακτικά με την κοινωνία των πολιτών, τις γυναίκες και τις οργανώσεις νεολαίας για να συγκεντρώσει τις απόψεις τους για ευρύ φάσμα θεμάτων σε συντονισμό με τους δύο διαπραγματευτές, μεταξύ άλλων με τη διοργάνωση εργαστηρίων για την προετοιμασία του εδάφους για πιθανή μελλοντική διευθέτηση.
4. Ανταποκρινόμενοι στο επανειλημμένο αίτημα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, οι δύο ηγέτες θα πρέπει να προβούν σε δημόσια προβολή και ανταλλαγή πληροφοριών προκειμένου να ενημερώσουν τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκύπριους σχετικά με τα οφέλη μιας διευθέτησης, να ενισχύσουν τις επαφές, να οικοδομήσουν εμπιστοσύνη μεταξύ των Τουρκοκυπρίων και των Ελληνοκυπρίων ενόψει μιας μελλοντικής διευθέτησης. Για τον σκοπό αυτό, οι δύο ηγέτες θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να ζητήσουν την εκπόνηση μιας κοινής επικοινωνιακής στρατηγικής για την προετοιμασία τυχόν μελλοντικών διαπραγματεύσεων ή/και για την ενίσχυση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών.

⁷ S/RES/2587 (2021)

⁸ S/RES/2587 (2021)

⁹ S/2018/219· S/2019/322· S/RES/2587 (2021)· S/RES/2561 (2021)· S/RES/2537 (2020)· S/RES/2506 (2020)· S/RES/2483 (2019)· S/RES/2453 (2019)

Γ. Πώς μπορεί να συμπεριληφθεί η διάσταση του φύλου σε μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης/ στη διαδικασία διευθέτησης;

[Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου είναι η συνεκτίμηση και η ενσωμάτωση των διαφορετικών επιπτώσεων στις γυναίκες, τους άνδρες, τα κορίτσια και τα αγόρια σε όλα τα επίπεδα και σε όλες τις πτυχές που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο μιας αναμενόμενης διαδικασίας διευθέτησης/ της διαδικασίας διευθέτησης]

5. Κατά τη διαδικασία διευθέτησης/ μια αναμενόμενη διαδικασία διευθέτησης, συνιστάται σε κάθε βασική αντιπροσωπεία να περιλαμβάνει, χωριστά από την απαίτηση να μην υπερβαίνουν τα δύο τρίτα κάθε φύλου, έναν Εμπειρογνώμονα σε θέματα φύλου, προκειμένου να διασφαλίζεται η πλήρης ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλα τα επίπεδα.
6. Πρέπει να προβλεφθούν και να διατεθούν επαρκείς οικονομικοί και ανθρωπίνι πόροι και για τις δύο πλευρές, προκειμένου να υλοποιηθεί το εν λόγω σχέδιο δράσης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, της αναγκαίας προβολής και της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της διοργάνωσης εργαστηρίων για την υποστήριξη μιας αναμενόμενης διαδικασίας διευθέτησης/ της διαδικασίας διευθέτησης.